

СТРУКТУРНА КЛАСИФІКАЦІЯ ЕРГОНІМІВ

Дідур Ю.І. (Одеса)

Дослідження присвячено вивченню структурних особливостей функціонування **ергонімів** у різних мовах, зокрема англійської, української та російської. Під терміном **ергонім** розуміємо «власну назву певного об'єднання людей: організації, партії, установи, закладу та под., зокрема магазину, перукарні, ресторану та ін.» [2: 85]. **Мета** цієї роботи – це встановлення спільних та відмінних рис у структурній організації ергонімів у досліджуваних мовах. **Об'єктом** дослідження є онімічний простір, **предметом** – ергонімічна його складова. **Матеріалом** дослідження було обрано по 100 назв популярних закладів харчування у трьох столицях – Києві, Лондоні та Москві. Велику увагу класифікації ергонімів приділяли багато вчених, але спроби встановлення спільних та відмінних рис структурних рис ергонімів у англійській, українській та російській мовах зроблено ще не було, що зумовлює **актуальність** цього дослідження. Так, серед структурних класифікацій було виокремлено прості слова, складні слова, аббревіатури різноманітних типів та словосполучення [4: 53]; слова непохідні чи прості похідні, складні, аббревіатури складові й звукові, назви, ускладнені цифровою індексацією, апозитиви – спеціально створені одиниці номінації, відсутні у загальнолітературній мові та словосполучення [5: 124]; однокомпонентні та двокомпонентні структурні моделі, а також описові конструкції [1: 95-104]; однокомпонентні, двокомпонентні й багатоконпонентні (описові) конструкції [3: 92]; вони також можуть бути представлені словом, словосполученням, реченням, текстом [6: 344]. На нашу думку, ергоніми можливо розподілити на однокомпонентні, двокомпонентні та багатоконпонентні структури. До **однокомпонентних** віднесемо ергоніми, які виражені **непохідними** та **простими похідними** словами, наприклад, *влада, лоза, sketch; харчевня, заречье, mercer*. Також сюди входять **складні слова** та **аббревіатури**, на кшталт таких: *НЕБОсхил, Шеш-беш, Pieminister; Б-12* (приклад аббревіатури було виокремлено лише у російських ергонімах). До **двокомпонентних** назв входять

словосполучення різної структури: прийменник + іменник (*У гетьмана*), прийменник + числівник (*After 8*), прикметник + іменник (*Українські страви*, *Пекинская утка*, *The New Inn*), іменник + іменник (*Коза Дереза*, *Времена года*, *The Water Poet*), числівник + іменник (*Два гуся*, *Две палочки*) та ін. Ергоніми-речення можуть відноситися як до двокомпонентних, так і до **багатокомпонентних**, наприклад, *Здоровенькі були*, *A Little of What You Fancy*. **Багатокомпонентними** можуть також бути словосполучення ускладненої структури, такі як *Белое солнце пустыни* та *Powder Keg Diplomacy*. Процентне співвідношення різних структурних типів у досліджуваних мовах можемо представити у наступній таблиці:

Структурний тип	Українська мова	Англійська мова	Російська мова
Однокомпонентні	60	42	65
- непохідні слова	38	28	53
- похідні слова	33	6	8
- складні слова	5	8	3
- аббревіатури	-	-	1
Двокомпонентні	38	38	32
- словосполучення	37	38	32
- речення	1	-	-
Багатокомпонентні	2	21	3
- словосполучення	2	19	3
- речення	-	2	-

Домінування однокомпонентних ергонімів зумовлено легкістю їх запам'ятовування та відтворення.

Література

1. Беспалова А.В. Структурно-семантические модели эргонимов и их употребление в английском языке (на материале названий компаний): автореф. дис. на соискание уч. степени канд. филол. наук. – Донецк, 1989. – 16 с.

2. Бучко Д.Г. Словник української ономастичної термінології / Д.Г. Бучко, Н.В. Ткачова. – Х. : Ранок-НТ, 2012. – 256 с.
3. Кутуза Н.В. Структурно-семантичні моделі ергонімів (на матеріалі ергонімікону м. Одеси) : дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.01. – укр. мова / Д.Г. Бучко. – Одеса, 2003. – 214 с.
4. Ткачук В.И. Структурные типы новых собственных названий в русском языке современной эпохи / В. И. Ткачук // Исследования по русскому языку и методика его преподавания. – Днепропетровск, 1972. – С. 53–57.
5. Хейлик Т.А. Особенности образования эргонимов в современном русском языке / Т.А. Хейлик // Шоста республіканська ономастична конференція. Тези доповідей і повідомлень. – Ч. 2. – Одеса, 1990. – С. 123–124.
6. Ходоренко А.В. Когнитивные аспекты функционирования современной антропонимики (на примере наименований групп лиц) / А.В. Ходоренко. – Дніпропетровськ : Пороги, 2011. – 422 с.

Джерела ілюстративного матеріалу

<http://www.yell.com>;

<http://www.restoran.ru>;

<http://www.restoran.ua>